

Bildande av naturreservatet Västerbo i Sala kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Västerbo.

För att tillgodose och uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Reservatsföreskrifter*).

Länsstyrelsen fastställer samtidigt, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., skötselplanen för naturreservatets långsiktiga vård (bilaga 3).

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att inom reservatet:

1. avverka, gallra, röja, så, plantera eller utföra annan skogsbruksåtgärd, eller på annat sätt skada eller flytta levande eller döda träd och buskar,
2. bedriva verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden (t.ex. att gräva, spränga, schakta, plöja, borra, dämna, nydika, rensa dike, utfylla, tippa, anordna upplag, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan markbearbetning),
3. uppföra byggnad eller annan anläggning (t.ex. vindkraftverk, jakttorn, mast, spång, mark- eller luftledning, stängsel eller annan hägnad),

4. anlägga väg, stig, led, campingplats eller uppställningsplats för fordon, släp eller andra farkoster,
 5. framföra och ställa upp motordrivet fordon och släp,
 6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringssämnen,
 7. utfodra vilt,
 8. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
- Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:
9. sätta upp tavla, skylt, affisch eller permanent markera spår.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser i terrängen,
2. iordningställande och underhåll av anordningar för besökare som syftar till att tillgängliggöra och underlätta allmänhetens tillträde till området, såsom informationstavlor, vandringsled och enklare rastplats,
3. röjning av sly och fällning av träd i mindre omfattning vid för friluftslivet särskilt intressanta kulturlämningar,
4. bekämpning av invasiva eller främmande arter,
5. röjning, fällning eller ringbarkning av enstaka träd för att gynna särskilt värdefulla tallar,
6. åtgärder för att begränsa eller förhindra storskaliga angrepp av granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare, t.ex. fällning av angripna träd, rotkapning av vindfällda träd och/eller barkning. Fällda träd ska i första hand lämnas på plats, men får flyttas eller transporteras ut om områdets prioriterade naturvärden påtagligt hotas,
7. dokumentation och uppföljande undersökningar av mark- och vattenförhållanden, flora och fauna, naturvårdande åtgärder samt åtgärder för friluftslivet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att inom reservatet:

1. gräva, hacka, rista, måla eller på annat sätt skada jordytan eller fasta naturföremål såsom berghällar och stenblock,
2. bryta kvistar, fälla eller skada levande eller döda träd och buskar,
3. plocka, gräva upp eller skada svampar, lavar, mossor, örter eller andra växter, med undantag för plockning av enstaka exemplar. Bär och matsvamp får plockas för husbehov,
4. insamla insekter eller andra ryggradslösa djur, med undantag för håvning eller plockning av enstaka individer för artbestämning, som får avlivas och tas med ut ur naturreservatet,
5. framföra och ställa upp motordrivet fordon och släp,

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

6. sätta upp tavla, skylt, affisch eller permanent markera spår,
7. utföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för

1. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som har stöd av B-föreskrifterna,
2. att bedriva jakt inom ramen för jaktlagstiftningen, samt framföra motordrivet mindre fordon i terrängen för uttransport av fällt klövvilt, förutsatt att detta kan ske utan markskador,
3. jakträttsinnehavare att sätta upp snitslar fram till och markera jaktpass. Jaktpass och markeringar som inte längre används ska tas bort,
4. jakträttsinnehavare att underhålla befintliga jakttorn samt kvista eller röja sly upp till 8 cm i diameter i marknivå för underhåll av befintliga sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
5. jakträttsinnehavare att uppföra jakttorn på ny plats eller kvista eller röja sly för nya sikt- eller skjutgator vid jaktpass efter samråd med naturreservatsförvaltare,

6. att ersätta befintlig kraftledning med två 400 kV-luftledningar med tillhörande ledningsgator, inom ramen för vid var tid gällande beslut om nätkoncession för linje och ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt. Undantaget inkluderar nödvändiga åtgärder för att driva, underhålla, reparera och bygga om dessa. I detta ingår avverkningar i kraftledningsgata och sidoområde, framförande av motordrivet fordon och annat som krävs för arbetet. I den mån det inte försvårar arbetet eller har betydande negativ påverkan på anläggningsarbetet eller efterföljande underhåll av anläggningen bör åtgärderna ske på ett naturvårdsanpassat sätt, t.ex. genom toppkapning eller skapande av högstubbar. Fällda träd lämnas så långt möjligt inom naturreservatet,
7. delägare i vägsamfälligheterna Västerbo S:1 och Västervad S:1 (se karta, bilaga 2) att utöva de rättigheter som är kopplade till samfälligheten enligt laga skifte (Lantmäterimyndigheterna 1863, akt 19-mök-195 resp. Lantmäterimyndigheterna 1861, akt 19-mök-189). Enligt laga skifte är Västerbo S:1 en 6 alnar bred vinterväg och Västervad S:1 är en 4 alnar bred väg,
8. normalt underhåll och bruk av åkermark norr om naturreservatet. Träd och buskar som faller ut ur naturreservatet över åkermark sågas/kapas av vid reservatsgräns och bör flyttas till naturreservatet,
9. att väghållare i samråd med reservatsförvaltaren utför nödvändiga åtgärder för drift och underhåll av befintliga vägar,
10. att riva dämningar av bäver som påverkar skogsmark utanför naturreservatet efter samråd med reservatsförvaltare,
11. om kalkningsbehov uppstår, att utföra kalkning av Slättermossbäcken i syfte att minska försurning,
12. att markägaren, eller den markägaren uppdrar åt, bekämpar invasiva eller främmande arter efter samråd med Länsstyrelsen,
13. att utföra åtgärder som erhållit tillstånd från Länsstyrelsen i enlighet med A- eller C- föreskrifterna.

Länsstyrelsen erinrar om att föreskrifterna under C, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet,
- bevara biologisk mångfald som är knuten till gammal tallskog och barrblandskog med strukturer som gamla träd och död ved,
- tillgodose behov av områden för friluftsliv och naturstudier.

Syftet ska nås genom att:

- områdets värdefulla naturmiljöer skyddas genom föreskrifter som förhindrar skogsbruk och annan exploatering,
- områdets naturmiljöer i huvudsak får utvecklas fritt,
- åtgärder genomförs för att gynna naturvärden kopplade till särskilt värdefulla tallar och tallmiljöer,
- åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens möjligheter att uppleva området.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Västerbo
NVR-id	2200096
Kommun	Sala
Lägesbeskrivning	ca 14 km NV om Sala
Mittkoordinater	6656900, 582560 (Sweref 99 TM)
Fastigheter	delar av Västerbo 1:2, 1:6, 1:7, 4:1 och S:1 samt del av Västervad S:1
Ägandeförhållanden	privat
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Areal	43 ha, varav produktiv skogsmark 40 ha

Beskrivning av området

Västerbo är ett spännande skogsområde norr om Sala med gammal och varierad barrnaturskog. Centralt i området finns en höjd med inslag av hållmarker som omges av gamla tallar. I sänkorna och i omgivande sluttningar är skogen mer sluten med skiktade bestånd och inslag av senvuxna granar. Skogen som helhet är till stora delar orörd sedan mycket länge. Särskilt de gamla tallarna är imponerade med inslag av enstaka över 200 år. Granar förekommer i alla generationer, de äldsta över 150 år gamla. Död ved har skapats under lång tid, vilket är påtagligt genom att det förekommer stående döda träd såväl som döda mossöverbuxta lågor spridda i området.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Området består till stor del av gammal barrskog med varierande dominans av gran och tall. Skogsbeståndens höga kvaliteter bekräftas av fynd av ett flertal naturvårdsintressanta arter, med såväl arter som är knutna till kontinuitet av död barrved i olika nedbrytningsstadier som till gamla barrträd. Bland annat

förekommer garnlav och talticka på gamla träd i området. Brunpudrad nållav förekommer på torrträd, och på lågor förekommer utöver ullticka de kontinuitetskrävande och sällsynta arterna skogstrappmossa och vedtrappmossa. Av de särskilt krävande arterna i fältskiktet kan knärot och motaggsvamp nämnas.

Naturresevatets västra del ligger inom en skoglig värdeetrakt för barrskog, benämnd "Storljusen", i den handlingsplan för grön infrastruktur som tagits fram för Västmanlands län under år 2019. Västerbos läge inom värdeetrakten, tillsammans med närheten till andra naturresevat, stärker bevarandevärdet och naturvårdsnyttan.

Områdets biologiska mångfald och de prioriterade bevarandevärdena skulle påverkas negativt, och därmed hotas, om det genomfördes skogsbruksåtgärder eller andra åtgärder i området som påverkade skogen, vegetationen eller områdets miljöförhållanden.

Länsstyrelsens bedömning

Motiv till naturresevat

De särskilda naturvärden som finns i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Värdena är starkt knutna till den äldre barrskogen, med betydande inslag av gamla träd och död ved, och de förhållandevis ostörda miljöförhållandena. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av ett naturresevat.

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras. Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får ett mark- eller vattenområde förklaras som naturresevat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Länsstyrelsen har bedömt att det är ett angeläget allmänt intresse att det här berörda området långsiktigt bevaras och skyddas, med dess arter och livsmiljöer. Allmänintresset stärks av att området har potential att utgöra ett viktigt friluftslivsområde.

För att dessa intressen ska kunna säkerställas måste inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden införas. Rätt att uppföra vissa typer av anläggningar och vidta vissa skötselåtgärder krävs också för att såväl natur- som friluftslivsvärden ska kunna

säkras långsiktigt. Länsstyrelsen kan endast åstadkomma detta genom en reservatsbildning.

Agenda 2030 och miljökvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, Agenda 2030, samt är en del av uppfyllandet av de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Intresseprövning

Att bevara det här berörda området, med ingående arter och miljöer, utgör ett angeläget allmänt intresse som motiverar en inskränkning i den enskildes förfoganderätt. Länsstyrelsen har, i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

De föreskrifter som omfattas av kravet på konsekvensutredning har bedömts få så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att Länsstyrelsen, i enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredningar vid regelgivning, bedömt att det saknats skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Andra sakförhållanden

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 och 4 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdet, och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Området berörs inte av någon koncession eller undersökningstillstånd för gruvnäringen enligt den information Länsstyrelsen inhämtat från Bergsstaten.

Kraftledningsgatan som passerar genom området i nord-sydlig riktning utgör riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken. Länsstyrelsen har utformat undantag för denna kraftledning

inklusive planerad utbyggnad som möjliggör skötsel och utbyggnad av kraftledningen enligt pågående projekt.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken, beaktat strandskyddsbestämmelserna vid planeringen av åtgärder för reservatets vård och skötsel samt anordningar för friluftslivet.

Redogörelse för ärendet

Ärendets gång

Områdets naturvärden uppmärksammades under sommaren 2018, genom en av Länsstyrelsens initierade naturvärdesinventeringar i syfte att öka kunskap om skogliga naturvärden i länet. En naturvärdesinventeringsrapport översändes till alla berörda markägare under sommaren 2020.

Länsstyrelsen inledde en dialog med markägare om formellt skydd av skog under hösten 2020 och fram till våren 2021. Utifrån markägarnas synpunkter, områdets bevarandevärde och storlek resulterade diskussionerna i att formellt skydd genom naturreservat bedömdes lämpligast. Synpunkter på hur området bör avgränsas samlades ihop från både digital kommunikation såväl som ett flertal gemensamma besök i fält. Snart därefter förankrade Länsstyrelsen förslag till föreskrifter samt avgränsning med de berörda markägarna.

Efter att alla markägare hade godkänt förslaget, har området värderats. En överenskommelse om intrångsersättning mellan markägarna och Länsstyrelsen träffades under åren 2023 och 2024. Även ett nyttjanderättsavtal för anordning av vandringsled och parkering utanför naturreservatet har träffats mellan de berörda markägarna och Länsstyrelsen.

Samråd

Samråd har skett enligt 25, 25 a resp. 25 b §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. med Sala kommun, Skogsstyrelsen resp. Sveriges geologiska undersökning. Samråd med Naturvårdsverket enligt 26 § nämnda förordning är även genomfört.

Remiss

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken har, i enlighet med 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., förelagts att inom en tid av en månad yttra sig över förslaget till beslut om bildande av naturreservatet Västerbo. Förslaget till beslut har därutöver sänts på remiss till ett flertal berörda myndigheter, organisationer och privatpersoner.

Remissyttranden samt Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Yttranden har inkommit från Svenska kraftnät, Vattenfall, SGU och Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen ser positivt på bildandet av reservatet. SGU har avstått från yttrande i det enskilda ärendet men bifogar generella synpunkter på hur naturreservat bör utformas och när det är olämpligt att bilda naturreservat. SGU har bland annat anfört att det bör finnas undantag för SGU:s undersökningar av berggrunden från föreskrifterna. Länsstyrelsen anser att inventeringar av det slag SGU utför normalt sett inte skadar berggrunden men att detta bör prövas på samma sätt som andra inventeringar/undersökningar. Det är därför lämpligt att denna verksamhet kräver tillstånd men inte dispens. Inga kända förekomster av mineral förekommer i området och det finns inte heller något undersökningstillstånd för prospektering. De synpunkter som SGU framför i den generella bilagan om naturreservat medför därmed inga ändringar.

Vattenfall har konstaterat att bolaget inte är berört av naturreservatet. Av Svenska kraftnäts yttrande framgår att den kraftledning som passerar genom området är en del av transmissionsnätet och att detta är utpekades som riksintresse för totalförsvarets civila del sedan 2024. Det finns ett pågående projekt för att byta ut den befintliga ledningen mot två 400 kV ledningar. Svenska kraftnät har påtalat att det är mycket angeläget att kunna genomföra de åtgärder som krävs för detta, tex breddning av kraftledningsgatan, samt att kunna underhålla dessa i enlighet med vid var tid gällande ledningsrätt. Länsstyrelsen konstaterar samtidigt att området i anslutning till kraftledningen har mycket höga naturvärden med inslag av fridlysta och rödlistade arter. Länsstyrelsen har beaktat Svenska kraftnäts yttrande och det riksintresse transmissionsnätet utgör och efter en sammanvägd bedömning ändrat undantaget för kraftledningen till ett undantag som är i linje med Svenska kraftnäts förslag och kompletterat

beskrivningen av övriga sakförhållanden. Befintlig kraftledning markeras på kartan för att tydliggöra kraftledningens läge för att tydliggöra att kraftledningar inte får byggas i andra delar av reservatet men markeringen av kraftledningsgatans utbredning har tagits bort.

Länsstyrelsen har ersatt skogsägarna för hela värdet av skogen utanför ledningsgatan och noterar att Svenska kraftnät anger att åtgärderna alltid sker med stor hänsyn till naturmiljön. Eftersom höga naturvärden kommer att påverkas om kraftledningsgatan breddas bör detta kompenseras på lämpligt sätt, tex genom att ett närliggande område skyddas.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken, under vissa förutsättningar, meddela dispens från föreskrifter som den har meddelat för ett naturreservat. Kontakta Länsstyrelsen för mer information.

Annan lagstiftning

Inom naturreservatet gäller även annan lagstiftning, till exempel bestämmelser om terrängkörning, artskydd, strandskydd och kulturlämningar. Den som vill genomföra en åtgärd inom området kan behöva tillstånd eller dispens med anledning av dessa bestämmelser. Kontakt bör tas med Länsstyrelsen innan en åtgärd genomförs.

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidning (Bärgslagsbladet och Arboga Tidning) samt i Västmanlands läns författningssamling i enlighet med 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Beslutet i sin helhet finns tillgängligt hos Länsstyrelsen, Västra Ringvägen 1, Västerås och på Länsstyrelsens hemsida, www.lansstyrelsen.se.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Acko Ankarberg Johansson med naturvårdshandläggare Carl Hanson som föredragande. I den slutliga handläggningen har även vikarierande länsråd Stefan Renlund, enhetschef Mårten Berglind och chefsjurist Louise Klofelt medverkat.

Acko Ankarberg Johansson

Carl Hanson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Föreskriftskarta
3. Skötselplan
 - 3.1 Skötselplanekarta
 - 3.2 Friluftslivskarta
4. Överklagandehänvisning

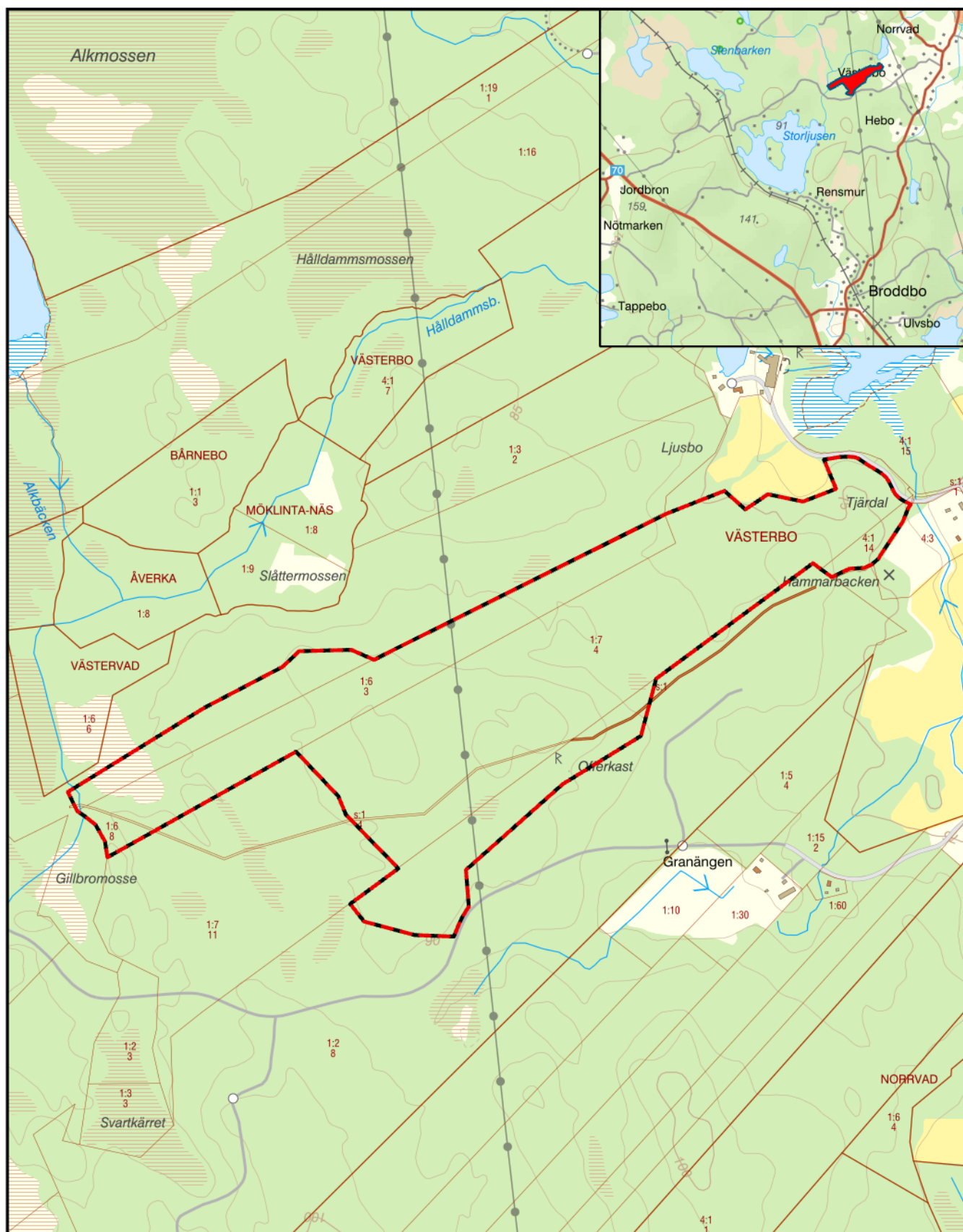

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Beslutskarta

Bilaga 1

Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om bildande av
naturreservatet Västerbo.
Dnr 511-676-2021, 2025-12-16.

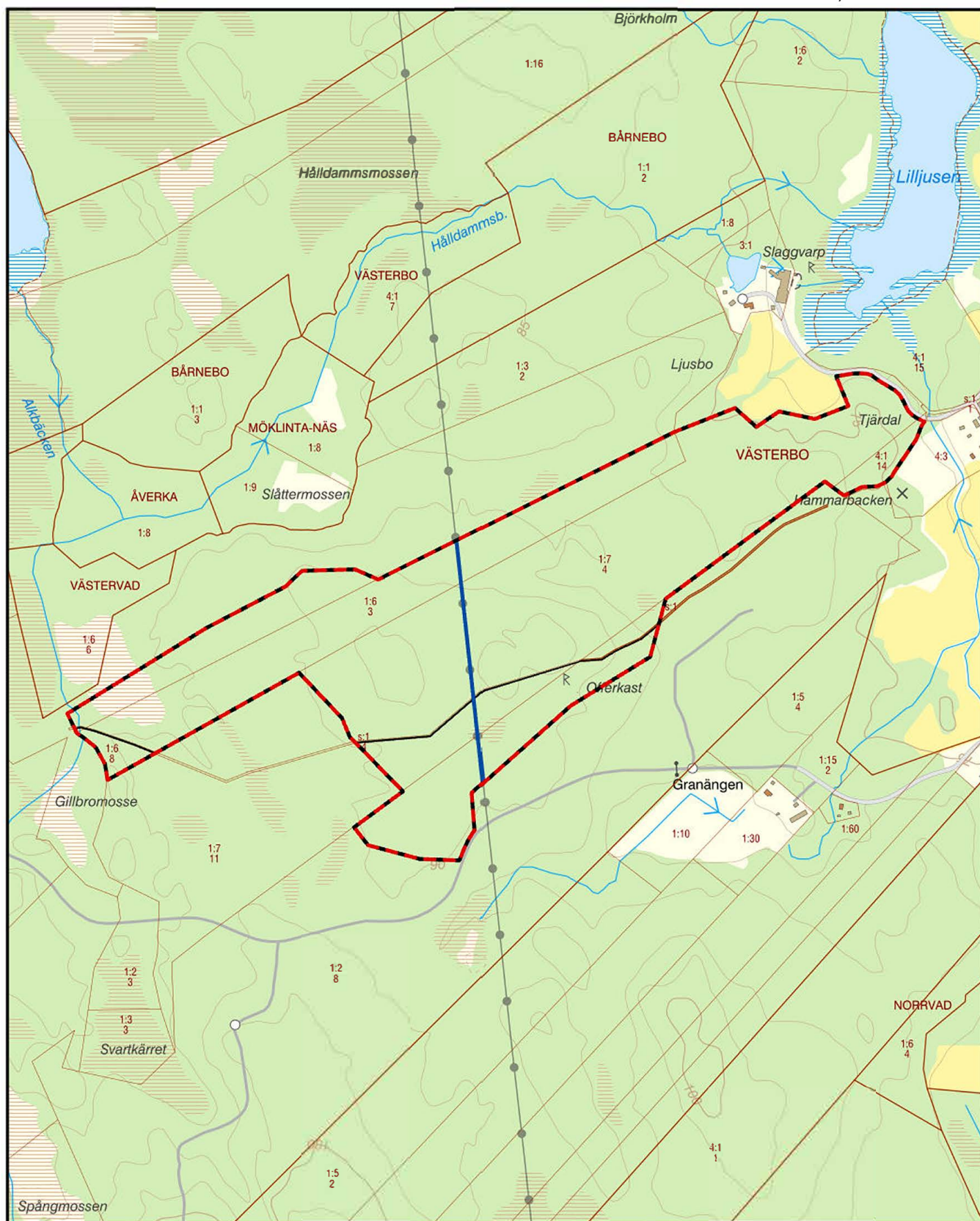

 Naturreservatet Västerbo

Skala 1:10 000

0 100 200 meter

© Länsstyrelsen Västmanlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

- Naturreservatet Västerbo
- Kraftledningar som omfattas av undantag 6

Vägsamfälligheter inom reservatet
(Västerbo S:1 och Västervad S:1, se
undantag 7)

Skala 1:10 000

0 100 200 meter

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Skötselplan för naturreservatet Västerbo i Sala kommun

Innehåll

BESKRIVNINGSDDEL	3
Syftet med naturreservatet.....	3
Uppgifter om naturreservatet	3
Beskrivning av området	3
Topografi, geologi och hydrologi.....	4
Mark- och vattenanvändning.....	5
Biologiska bevarandevärden	5
Kulturarhistoriska bevarandevärden	8
Intressen för friluftsliv.....	9
PLANDEL.....	10
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	10
Skötselområde 1: Äldre barrskog, ca 24 ha	10
Skötselområde 2: Barrskog på hållmark, ca 18 ha	12
Friluftsliv	14
Invasiva främmande arter.....	14
Granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare.....	14
Uppföljning och tillsyn.....	15
Uppföljning av skötselåtgärder	15
Uppföljning av bevarandemål	15
Tillsyn	15
Kostnader och finansiering.....	15
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	15
Referenser	16
Övriga källor	17
Bilagor.....	17

BESKRIVNINGSDDEL

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet,
- bevara biologisk mångfald som är knuten till gammal tallskog och barrblandskog med strukturer som gamla träd och död ved,
- tillgodose behov av områden för friluftsliv och naturstudier.

Syftet ska nås genom att:

- områdets värdefulla naturmiljöer skyddas genom föreskrifter som förhindrar skogsbruk och annan exploatering,
- områdets naturmiljöer i huvudsak får utvecklas fritt,
- åtgärder genomförs för att gynna naturvärden kopplade till särskilt värdefulla tallar och tallmiljöer,
- åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens möjligheter att uppleva området.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Västerbo														
NVR-id	2200096														
Kommun	Sala														
Lägesbeskrivning	14 km NV om Sala														
Koordinater	6656900, 582560 (Sweref 99 TM)														
Fastigheter	delar av Västerbo 1:2, 1:6, 1:7, 4:1 och S:1 samt del av Västervad S:1														
Ägandeförhållanden	privat														
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län														
Areal	43 ha, varav produktiv skogsmark 40 ha														
Naturtyper (NMD)	<table><tr><td>Tallskog</td><td>17 ha</td></tr><tr><td>Granskog</td><td>13 ha</td></tr><tr><td>Barrblandskog</td><td>9 ha</td></tr><tr><td>Lövblandad barrskog</td><td>1 ha</td></tr><tr><td>Triviallövskog</td><td>1 ha</td></tr><tr><td>Temporärt ej skog</td><td>1 ha</td></tr><tr><td>Övrig öppen mark med vegetation</td><td>1 ha</td></tr></table>	Tallskog	17 ha	Granskog	13 ha	Barrblandskog	9 ha	Lövblandad barrskog	1 ha	Triviallövskog	1 ha	Temporärt ej skog	1 ha	Övrig öppen mark med vegetation	1 ha
Tallskog	17 ha														
Granskog	13 ha														
Barrblandskog	9 ha														
Lövblandad barrskog	1 ha														
Triviallövskog	1 ha														
Temporärt ej skog	1 ha														
Övrig öppen mark med vegetation	1 ha														

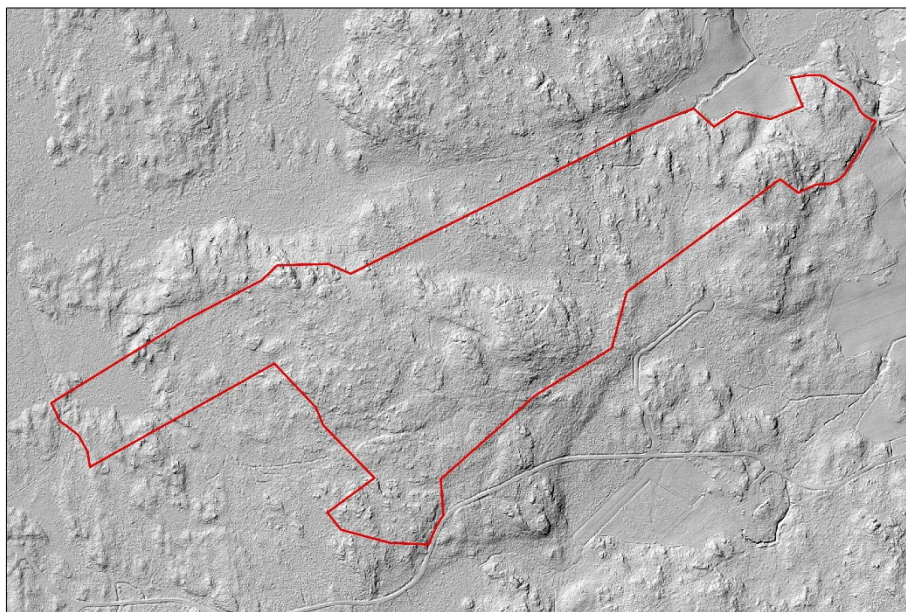
Beskrivning av området

Västerbo är ett spännande skogsområde norr om Sala med gammal och varierad barrnatturskog. Centralt i området finns en höjd med inslag av hållmarker som omges av gamla tallar. I sänkorna och i omgivande

sluttningar är skogen mer sluten med skiktade bestånd och inslag av senvuxna granar. Skogen som helhet är till stora delar orörd sedan mycket länge. Särskilt de gamla tallarna är imponerade med inslag av enstaka individer över 200 år. Granar förekommer i alla generationer, de äldsta över 150 år gamla. Död ved har skapats under lång tid, vilket är påtagligt genom att det förekommer stående döda träd såväl som döda mossöverbuxta lågor spridda i området.

Topografi, geologi och hydrologi

Området domineras av ojämn mark där blockigheten, bitvis, gör terrängen något svårframkomlig. Reservatets högsta punkt (ett högparti i centrala delen av området) ligger på ca 99 meter över havet medan de lägsta partierna i nordöstra delen av naturreservatet ligger 30-31 meter lägre (Fig. 1).

Figur 1. Höjdmodell över naturreservatet Västerbo. Reservatets gräns är markerad med en röd linje. © Länsstyrelsen i Västmanlands län och Lantmäteriet Geodatasamverkan.

Berggrunden i området utgörs främst av den sura bergarten granit men i några delar förekommer även felsisk metavulkanit. Dessa bergarter syns på högre partier men överlagas av moräner i lägre delar, och ställvis finns även inslag av leror samt i lägre, fuktiga partier av torv. Inga anmärkningsvärda geologiska bildningar finns i området.

Ett par blötare skogspartier och en myr finns inom reservatet. Därutöver berör en kort sträcka av vattendraget Slättermossbäcken den västligaste delen av naturreservatet.

Mark- och vattenanvändning

Historisk markanvändning

Enligt historiska kartor har reservatet alltid varit skogsbeklätt. Baserat på både generalstabskartan från 1859 och häradsekonomiska kartan från 1905-11 har en väg från Västerbo passerat bredvid offerkastan och genom södra delen av området mot Storljusen och Koppargruvberget. Flera delar av skogsmarken inom reservatområdet har historiskt plockhuggits för uttag av virke och för kolframställning. Detta syns genom lämningar från kolframställning som finns kvar på åtminstone fyra platser i reservatet. Inom naturreservatets östra del finns även en lämning från en tjärdal.

Sedan mitten av 1900-talet har mindre delar av naturreservatet påverkats av skogsbruk, både i form av kalavverkning och plockhuggning. Därutöver går genom de centrala delarna en kraftledningsgata som anlades kring mitten av 1900-talet.

Nuvarande mark- och vattenanvändning

Marken är privatägd. Inget omfattande skogsbruk eller annan exploaterande verksamhet har bedrivits i området under de senaste årtiondena. Området nyttjas för jakt, bär- och svampplockning.

Biologiska bevarandevärden

Områdets naturvärden är framför allt knutna till barrskogsmiljöerna med goda förutsättningar för arter som är beroende av gamla tallar och granar samt döda barrträd i varierande nedbrytningsstadier. Gammal tallskog, granskog och barrblandskog dominerar i området men det förekommer även små inslag av lövblandad barrskog. De äldre skogarnas beståndsålder varierar kring 110-140 år men det förekommer även enstaka granar som är 150 år gamla och koncentrationer av 200 år gamla tallar (Fig. 2).

Skogsbruk eller annan omfattande markanvändning under de senaste decennierna varit låg eller obefintlig i de flesta delar av området. Därmed har skogarnas utveckling fått styras av naturliga processer och störningsregimer, något som har ökat skogens biologiska värde (Fig. 3). Det handlar bland annat om en kontinuerlig tillförsel av döda träd i olika nedbrytningsstadier, inslag av gamla träd samt en tydlig skiktning och åldersspridning.

Figur 2. Ett flertal gamla tallar förekommer inom naturreservatet. Död ved samt träd med skador bidrar till högre variation av mikrohabitat som gynnar förekomst av ovanliga arter.

Figur 3. Biologiskt värdefull granskog i östra delen av naturreservatet. Markfuktighet varierar mycket inom reservatets granskogar vilket gynnar förutsättningar för hög biologisk mångfald.

På den döda veden förekommer allt som oftast rödlistade och skyddsvärda arter vilket pekar på en lång tid av kontinuerlig tillförsel av död ved. Bland skyddsvärda arter på liggande död ved kan vedsvampen ullticka samt mossorna skogstrappmossa och vedrappmossa nämnas. Andra skyddade områden stärker både bevarandevärdet och naturvårdsnyttan av naturreservatet. Därutöver ingår området i en skoglig värdestrakt för barrskog.

Naturvårdsintressanta arter

Variationen av barrskogsmiljöer inom området skapar förutsättningar för en rik biologisk mångfald med ett stort antal arter kopplade till dessa biotoper. Inom hela naturreservatet finns enstaka större stenblock som utgör ett viktigt substrat för många intressanta epifyter. Topografi och kontinuitet av barrskogar inom området har gjort det möjligt för flera lav-, moss- och svamparter (Fig. 4) att etablera sig. Det mest ovanliga fyndet inom området är skogstrappmossa som växer på murken ved av grova granlångor.

Figur 4. Motaggsvamp, en rödlistad marksvamp, i barrskog inom sydvästra delen av reservatet.

Skogens höga kvalitéer bekräftas av fynd av ett flertal naturvårdsintressanta arter, varav flera är upptagna i den nationella rödlistan (SLU Artdatabanken, 2020), se Tabell 1 nedan. Bland annat förekommer vedtrappmossa och ullticka, vilka är beroende av kontinuerlig tillgång på död barrved, samt blomkålssvamp, motaggsvamp och tallticka vars närvaro tyder på hög kvalitet av tallmiljöer inom naturreservatet.

Tabell 1. Naturvårdsintressanta arter som har påträffats i reservatsområdet Västerbo. Kategorier för rödlistade arter (SLU Artdatabanken 2020): VU – Sårbar; NT – Nära hotad. EU: art utpekad i EU:s fågeldirektiv. §: fridlyst art. S: signalart enligt Skogsstyrelsen (Nitare 2019). ma: mindre allmän-sällsynt art.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori
FÅGLAR		
<i>Tetrao urogallus</i>	tjäder	EU, §
KÄRLVÄXTER		
<i>Goodyera repens</i>	knärot	VU, §, S
MOSSOR		
<i>Anastrophyllum michauxii</i>	skogstrappmossa	NT, S
<i>Crossocalyx hellerianus</i>	vedtrappmossa	NT, S
<i>Dicranum flagellare</i>	flagellkvastmossa	S
<i>Nowellia curvifolia</i>	långflikmossa	ma
LAVAR		
<i>Alectoria sarmentosa</i>	garnlav	NT, S
<i>Chaenotheca gracillima</i>	brunpudrad nållav	NT, S
<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav	ma
SVAMPAR		
<i>Climacocystis borealis</i>	trådticka	S
<i>Fuscoporia viticola</i>	vedticka	S
<i>Hydnellum ferrugineum</i>	dropptaggsvamp	S
<i>Phellinidium ferrugineofuscum</i>	ullticka	NT, S
<i>Porodaedalea pini</i>	tallticka	NT, S
<i>Sarcodon squamosus</i>	motaggsvamp	NT, S
<i>Sparassis crispa</i>	blomkålssvamp	S

Kulturrehistoriska bevarandevärden

Enligt Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregistret Fornsök finns en fornlämning och fem övriga kulturrehistoriska lämningar inom reservatsområdet. En rund offerkast (Fornreg L2003:111) som är 1,8 meter i diameter och 0,7 meter hög befinner sig i södra delen av området (Fig. 5). I den västra och centrala delen finns lämningar efter tre kolbottnar (Fornreg L2004:9896, L2003:294 och L2003:673). I den centrala delen finns även en rund kolbotten efter resmila (Fornreg L2023:5212) som är hela 12 meter i diameter. En tjärda (Fornreg L2003:418) som är 7 meter lång, 2,5 meter bred och 1 meter djup ligger i östra delen av naturreservatet.

Figur 5. Offerkast, en fornlämning från år 1847, i södra delen av naturreservatet. Offerkasten är en av fem kända i Möklinta socken och har sitt ursprung i ett slagsmål mellan två bönder som slutade med att en av dem avled. Efter dödsfallet har förbipasserande lagt stenar på olycksplatsen för att binda den dödes själ och skydda sig själv mot kommande olyckshändelser.

Intressen för friluftsliv

I hela reservatet finns goda möjligheter att uppleva och njuta av gamla spännande barrskogar på ojämn terräng. Närheten till Broddbo och Möklinta bidrar till att området har stor potential för friluftsliv. Områdets anslutning till en väg gör det möjligt att underlätta för besökare att ta del av reservatets natur- och kulturvärden i framtiden.

PLANDEL

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

För karta över skötselområden, se bilaga 3.1.

Skötselområde 1: Äldre barrskog, ca 24 ha

Beskrivning

Skötselområdet omfattar huvuddelen av reservatet och utgörs till största delen av gammal granskog (Fig. 6) och barrblandskog på torra-fuktiga marker. Mindre ytor av ren tallskog, barrblandskog samt lövblandad barrskog finns också. Spritt över området står enstaka gamla tallar och granar kring 150 år. Inom hela området förekommer enstaka individer av björk och inom fuktigare stråk påträffas klibbal. Delar med lite yngre samt delvis gallrad skog ingår, främst längs norra och södra gränsen av skötselområdet. Bitvis ger skogen ett orört intryck med naturskogsdrag i form av gamla träd, flerskiktat beståndsstruktur och åldersspridning. Död ved förekommer i höga mängder och olika former samt nedbrytningsstadier. Flertal naturvårdsintressanta arter har hittats i området. Inom mer ljusöppna delar består markvegetationen av bärris. I de mer skuggade delarna dominerar mossor med enstaka ormbunkar och örter.

Figur 6. Grandominerad barrskog i västra delen av området med liggande död ved i olika nedbrytningsstadier.

Slättermossbäcken rinner genom västra delen av skötselområdet. I och intill bäcken finns en frodig vegetation, såsom vattenklöver, kråklöver och

strandlysing. I dagsläget är bäcken uppdämd av bäver, vilket påverkar flora och fauna knutna till bäcken såväl som omgivande skogsmark.

Delvis omfattar skötselområdet även en myr (Fig. 7) på torvmark i naturreservatets västra del. Tall och björk dominerar myrens trädskikt men enstaka spridda granar förekommer också. Hydrologin stördes i samband med rensning eller annan påverkan av Slättermossbäcken norr om naturreservatet, vilket har lett till snabbare tillväxt av träd och förändringar i markvegetationen under de senaste decennierna.

Figur 7. Myren i västra delen av naturreservatet där tallar fick snabbare tillväxt efter att hydrologin blev förstörd, vilket syns på spetsiga trädkronor som är karakteristiska för snabbväxande tallar.

En mindre del av skötselområdet utgörs av en kraftledningsgata som genomkorsar naturreservatet i nord-sydlig riktning.

Bevarandemål

Skötselområdet utgörs av gammal sluten barrskog där markmossor och bärris dominerar markvegetationen. Skogen har en varierad bestånds- och åldersstruktur samt för naturtypen karakteristiska inslag såsom gamla barrträd, torrfuror och barrlågor i olika nedbrytningsstadier. Myren har successivt övergått till trädbevuxen myr. Typiska arter för naturtypen förekommer, såsom vedtrappmossa, garnlav och ullticka.

Skötselåtgärder

- Skötselområdet lämnas i huvudsak för fri utveckling,
- Enstaka individer av värdefulla barrträd som riskerar att konkurreras ut av inväxande träd får friställas genom röjning, ringbarkning,

randbarkning eller fällning. Alla eventuellt nedtagna träd lämnas som död ved. Äldre, gamla och senvuxna träd sparas,

Risken för omfattande granbarkborreangrepp ska beaktas innan åtgärd genomförs,

- Vid behov utreds om det finns rensade eller på annat sätt påverkade sträckor i bäcken, som i så fall kan återställas.

Skötselområde 2: Barrskog på hållmark, ca 18 ha

Beskrivning

Skötselområdet omfattar väldigt variationsrika skogsbevuxna högre partier av naturreservatet. I övrigt utgörs skogen av hållmarkstallskog med varierande inslag av gran och på ett karakteristiskt vis växlar vegetationen mellan lavar-
ljung och bärris (Fig. 8). Större delen av skogsbeståndet är kring 100-120 år gammal men det finns även koncentrationer av tallar som bedöms vara över 200 år gamla. Enstaka gamla granar samt lövträd i form av björk förekommer inom skötselområdet. Fuktiga stråk samt mindre blötare delar finns spridda inom hela skötselområdet. Inom dessa delar skiljer sig markvegetationen väldigt mycket jämfört med omgivande mark och domineras av skvattram, kråkbär, odon och vitmossor. Ställvis ger skogen ett orört intryck med naturskogsdrag i form av gamla träd, flerskiktning och åldersspridning. Död ved förekommer i olika former och nedbrytningsstadier. Därutöver har ett flertal naturvårdsintressanta arter hittats i skötselområdet.

En mindre del av skötselområdet utgörs av en kraftledningsgata som genomkorsar naturreservatet i nord-sydlig riktning.

Bevarandemål

Skötselområdet utgörs av gammal varierad barrskog på hållmarker där bärris och marklavar dominerar markvegetationen. Torrare delar av skötselområdet med tunna jordlager domineras av gles hållmarkstallskog. Inom fuktigare delar utgörs skötselområdet av variationsrik barrskog med naturlig artsammansättning. Skogen har ett stort inslag av senvuxna tallar såväl som varierad bestånds- och åldersstruktur. För naturtypen karakteristiska strukturer såsom torrfuror och solexponerade tallågor i olika nedbrytningsstadier är framträdande kännetecken. Typiska arter för naturtypen förekommer, såsom blomkålssvamp, motaggsvamp och tallticka.

Figur 8. Större delen av skötselområdet utgörs av värdefull hällmarkstallskog. Inom dessa skogar är naturvärdena framför allt kopplade till gamla och senvuxna tallar.

Skötselåtgärder

- Majoritet av yngre små gran röjs bort inom större naturligt ljusöppna ytor med stort inslag av gamla eller senvuxna tallar i syfte att behålla öppna tallmiljöer med hög solinstrålning. Äldre, gamla och senvuxna träd (även lägre individer av gran) sparas. Alla nedtagna träd lämnas som död ved. Åtgärden upprepas vid behov,
- Gamla eller senvuxna, värdefulla trädindivider av tall som riskerar att konkurreras ut av inväxande träd får friställas genom röjning, ringbarkning, randbarkning eller fällning. Äldre, gamla och senvuxna träd sparas. Alla nedtagna träd lämnas som död ved. Åtgärden upprepas vid behov,

Ovanstående åtgärder ska inte ske inom eller i direkt anslutning till blöta, fuktiga stråk som förekommer sporadiskt inom hela skötselområdet för att behålla deras fuktighetsförhållanden och den karaktäristiska markvegetationen,

Förekomst av den skogliga orkidén knärot samt risken för omfattande granbarkborreangrepp ska beaktas innan åtgärder genomförs,

- Om det bedöms angeläget kan död ved av barrträd tillskapas genom nedtagning eller ringbarkning av enstaka träd. Enstaka träd kan även skadas för att skapa speciella substrat såsom kådrika- eller brandljudsliknande träd. Vid val av trädslag prioriteras tall,
- I övrigt lämnas skötselområdet för fri utveckling.

Friluftsliv

Bevarandemål

Reservatsområdet är tydligt utmärkt i terrängen, och allmänheten kan nå reservatet med bil. Besökare informeras om gällande föreskrifter samt om reservatets natur- och kulturmiljövärden, och har möjlighet att uppleva naturen i alla delar av området.

Skötselåtgärder

- Reservatets gräns markeras i terrängen.
- Informationstavlor placeras på lämpliga platser inom naturreservatet samt vid parkeringsplatsen, se förslag i karta, bilaga 3.2,
- Besöksparkering anordnas vid skogsbilvägen enligt karta, bilaga 3.2,
- En vandringsled markeras längs lämpliga sträckor fram till naturreservatet, se förslag i karta, bilaga 3.2. Vid behov röjs ungträd, sly och buskar längs leden för att öka framkomligheten. Eventuella träd som fallit över leden flyttas åt sidan eller sågas av,
- Om ett behov uppstår kan en enklare rastplats med bord och bänkar anordnas,
- Samtliga kulturlämningar bör hållas fria från igenväxningsvegetation såsom buskar, sly och yngre träd i syfte att öka naturreservatets upplevelsevärde. Äldre träd som etablerat sig i eller intill lämningarna får dock stå kvar. Offerkast samt kulturlämningar i anslutning till vandringsleden prioriteras,
- En mindre informationsskylt om offerkastet kan sättas upp i anslutning till kulturlämningen enligt karta, bilaga 3.2.

Invasiva främmande arter

Arter som är utanför sitt ursprungliga utbredningsområde, som sprider sig av egen kraft och som hotar att skada ekosystemet ses ofta som invasiva främmande arter. Dylika arter ska bekämpas på lämpligt sätt inom samtliga skötselområden.

Granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare

Om det uppstår granbarkborreangrepp som bedöms kunna hota reservatets kontinuitetsberoende naturvärden, får åtgärder vidtas för att minska granbarkborrepopulationen. Förvaltaren gör bedömningen. Granbarkborrepopulationens storlek i området, tillgången på lämpliga yngelsubstrat, situationen i det omgivande landskapet m.m. är viktiga faktorer att beakta. Åtgärder som kan övervägas är exempelvis barkning eller

rotkapning av vindfällda träd, eller fällande av döda eller döende granar som nyttjas som yngelsubstrat av granbarkborre.

För att åtgärder på stående granar ska övervägas, ska minst 10 träd i en enskild trädgrupp konstateras ha angripits i samband med senaste svärmningen. Alternativt måste ett flertal grupper av angripna träd, där vardera gruppen bör innehålla minst 5 träd som angripits i svärmningen, ha identifierats. Fällda träd ska oskadliggöras som yngelplats innan skadegöraren hunnit lämna trädet. Fällda träd lämnas inom naturreservatet.

Hotas områdets prioriterade bevarandevärden av annan allvarlig skadegörare, kan liknande åtgärder som ovan övervägas.

Uppföljning och tillsyn

Uppföljning av skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att dokumentera utförda skötselåtgärder, samt att bedöma om dessa leder till att bevarandemålen uppfylls.

Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs regelbundet. Uppföljning av bevarandemålen ska ske genom standardiserade inventeringar.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för att tillsyn sker inom området.

Kostnader och finansiering

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel skall i så fall administreras av Länsstyrelsen.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Enligt ovanstående stycken.

Tabell 2. Intervall för genomförande och prioriteringsgrad på åtgärden: 1 – högsta prioritet; 2 – hög prioritet; 3 – lägre prioritet.

Skötselåtgärd	När	Skötselområde	Prio
Gränsmarkering	Snarast		1
Informationstavlor	Snarast	Se bilaga 3.2	1
Besöksparkering	Snarast	Se bilaga 3.2	1
Vandringsled fram till naturreservatet	Snarast	Se bilaga 3.2	1
Friställning av gamla eller senvuxna tallar i solbelyst läge	Snarast, därefter vid behov	2	1
Röjning av yngre gran	Snarast, därefter vid behov	2	1
Informationsskylt om offerkastet	Snarast	Se bilaga 3.2	2
Friställning av kulturlämningar	Snarast, därefter vid behov	Se bilaga 3.2	3
Rastplats	Vid behov		3
Friställning av enstaka värdefulla tallindivider	Vid behov	1	3
Åtgärda rensade eller påverkade sträckor i Slättermossbäcken	Vid behov	1	3
Mekaniska åtgärder för att skada enstaka tallindivider	Vid behov	2	3
Underhåll av gränsmarkeringar och anordningar för friluftslivet	Vid behov	Se bilaga 3.2	1
Uppföljning av utförda skötselåtgärder	Efter åtgärd	Samtliga	1
Uppföljning av bevarandemål	Minst vart 12:e år	Samtliga	3

Referenser

Länsstyrelsen i Västmanlands län 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västmanlands län*. Rapport 2019:10.

Nitare J. 2019. *Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning*. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Rikets allmänna kartverk 1859. Generalstabskartan. Beteckning Gysinge, 91-1.

Rikets allmänna kartverk 1905-1911. Häradsekonomiska kartan. Beteckning Möklinta, 91-22 och Rosshyttan, 91-21.

Rikets allmänna kartverk 1964. Ekonomiska kartan. Beteckning Hebo, 12G1h64.

SLU Artdatabanken 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala.

Övriga källor

Lantmäteriets digitala arkiv. Historiska kartor,

<https://www.lantmateriet.se/sv/Kartor-och-geografisk-information/Historiska-kartor/>.

Naturvårdsverket. Sveriges miljömål, <https://www.sverigesmiljomal.se/>.

Pettersson T. 2018. Inventeringsrapport. Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Riksantikvarieämbetet. Fornsök, <https://app.raa.se/open/fornsok/>.

SLU Artdatabanken. Artfakta, <https://artfakta.se/artbestamning/>.

SLU Artdatabanken. Artportalen, <https://www.artportalen.se/>.

Sveriges Geologiska Undersökning. Berggrunds- och jordartskartor.

Geologiska data, <https://www.sgu.se/produkter-och-tjanster/geologiska-data/>.

Bilagor

3.1 Skötselplanekarta

3.2 Friluftslivskarta

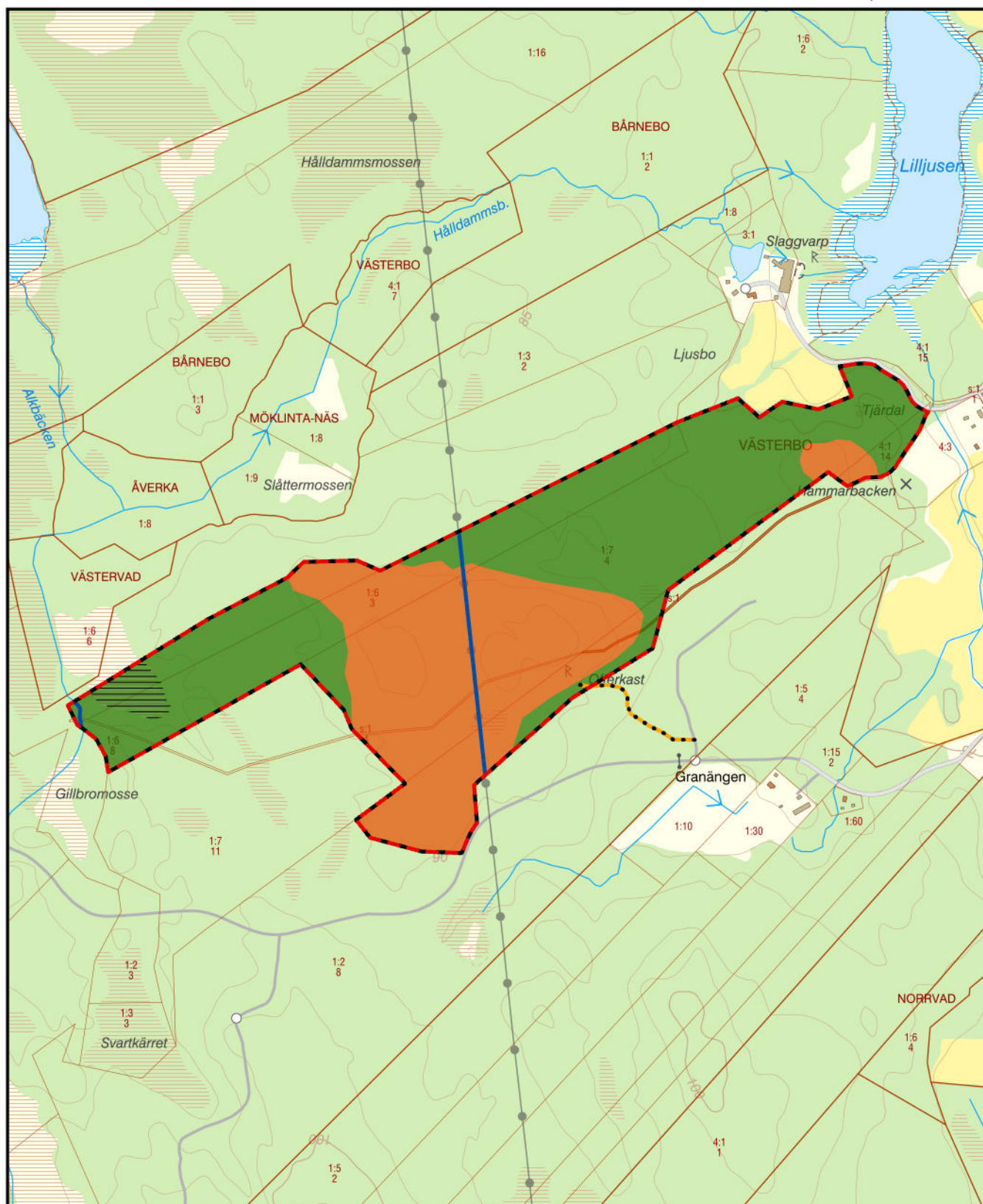

Skötselplanekarta

Bilaga 3.1

Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om bildande av
naturreservatet Västerbo.

Dnr 511-676-2021, 2025-12-16.

Naturreservatet Västerbo

Slättermossbäcken

Myr

Skötselområde 1: Äldre barrskog

Skötselområde 2: Barrskog på hållmark

Skala 1:10 000

0 100 200 meter

© Länsstyrelsen Västmanlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

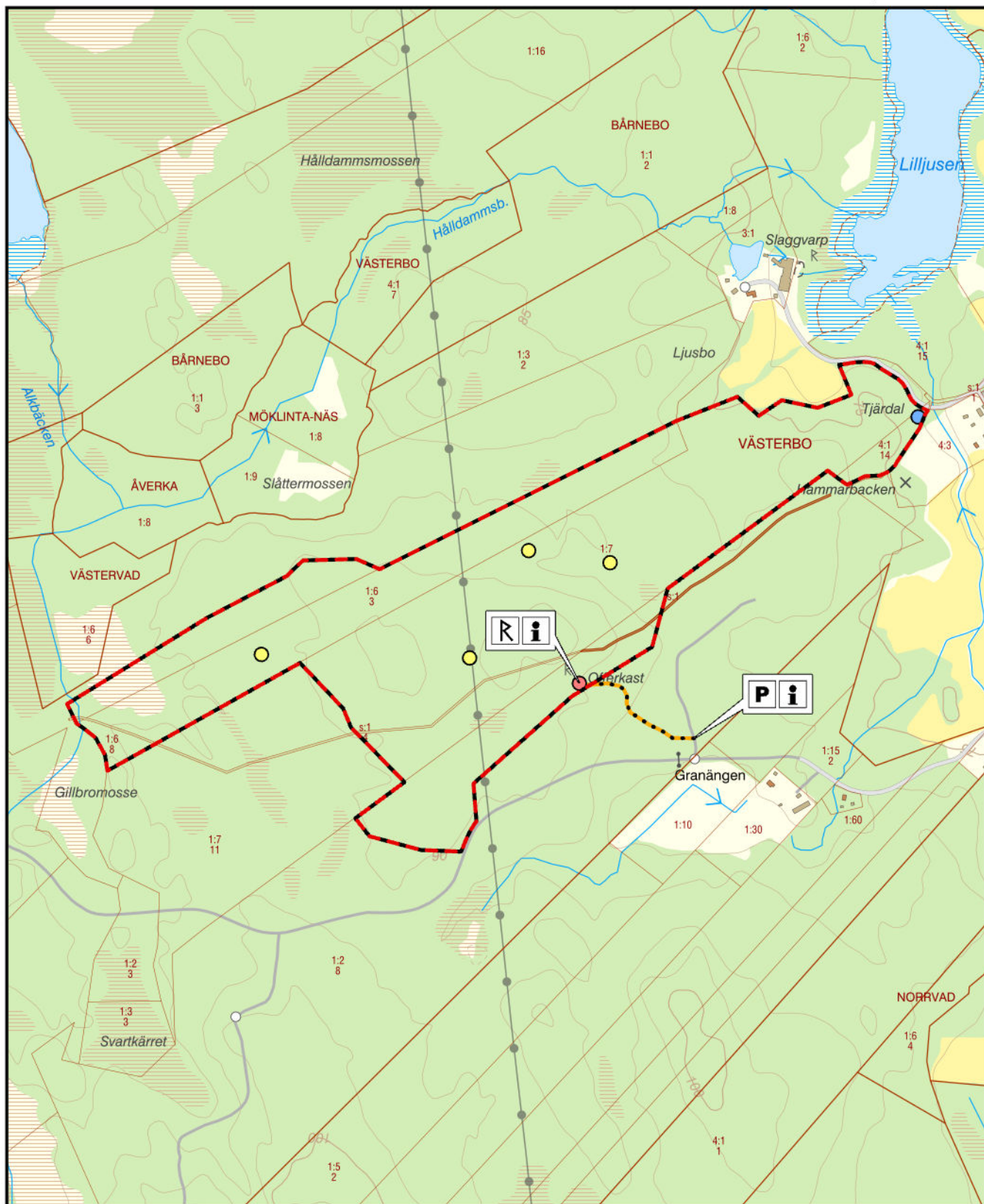
Länsstyrelsen
Västmanlands län

Friluftslivskarta

Bilaga 3.2

Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om bildande av
naturreservatet Västerbo.

Dnr 511-676-2021, 2025-12-16.

Naturreservatet Västerbo
 Vandringsled

Information
 Parkeringsplats
 Kulturinformation

Kolningsanläggning
 Offerkast
 Tjårdal

Skala 1:10 000

0 100 200 meter

© Länsstyrelsen Västmanlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västmanlands län antingen via e-post; vastmanland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västmanlands län, 721 86 Västerås.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post vastmanland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 90 00. Ange ärendets diarienummer.